

Spis treści

Wstęp	9
-------	---

Rozdział 1

Przemiany rodziny jako przesłanka formowania polityki rodzinnej	15
1.1. Tendencje zmian – od rodziny nuklearnej do pluralizmu form życia rodzinnego	16
1.2. Przemiany w sferze poglądów dotyczących małżeństwa i rodziny	19
1.3. Przemiany w funkcjonowaniu rodzin	22
1.4. Przemiany rodziny w zakresie realizacji przypisanych jej funkcji	25
1.5. Fazy życia rodziny a polityka społeczna na rzecz rodzin	31
Podsumowanie	37

Rozdział 2

Polityka społeczna na rzecz rodzin jako subdyscyplina naukowa	39
2.1. Miejsce rodziny w polityce społecznej	39
2.2. Pojęcie i cele polityki społecznej na rzecz rodzin	48
2.3. Modele teoretyczne polityki społecznej na rzecz rodzin	50
2.4. Instrumenty polityki społecznej na rzecz rodzin – założenia	59
Podsumowanie	65

Rozdział 3

Historyczne uwarunkowania kształtowania się polityki na rzecz rodzin w Polsce	67
3.1. Okres międzywojenny. Lata 1918–1939	68
3.2. Okres realnego socjalizmu. Lata 1949–1989	83
3.3. Instrumenty i programy polityki społecznej państwa na rzecz rodziny w okresie PRL	90
3.4. Krytyka polityki społecznej na rzecz rodziny w okresie PRL	103
Podsumowanie	106

Polityka rodzinna w okresie transformacji ustrojowej i członkostwa Polski w Unii Europejskiej	109
4.1. Instrumenty i programy polityki społecznej na rzecz rodzin w okresie transformacji	118
4.2. Polityka społeczna na rzecz rodzin w okresie przedakcesyjnym (rok 2003)	124
4.3. Krytyka polityki społecznej na rzecz rodzin okresu transformacji	128
4.4. Krajowa polityka rodzinna w okresie członkostwa Polski w Unii Europejskiej	129
Podsumowanie	138

Polityka rodzinna jako celowa działalność państwa	141
5.1. Państwo jako podmiot realizujący zadania polityki rodzinnej	141
5.2. Samorząd terytorialny jako aktor polityki rodzinnej	145
5.3. Pozarządowe podmioty polityki rodzinnej	150
5.4. Świadczenia i programy na rzecz rodzin z dziećmi na utrzymaniu	152
5.5. Programy na rzecz rodzin z dziećmi	164
5.6. Usługi publiczne ułatwiające godzenie ról rodzinnych i zawodowych	171
5.7. Instrumenty prawne jako element polityki rodzinnej	172
5.8. System podatkowy jako element polityki rodzinnej państwa	181
Podsumowanie	188

Europeizacja polityki rodzinnej w Polsce po 2004 roku. Strategie rozwoju kraju	189
6.1. Przesłanki budowy polskiego modelu społecznego w latach 90. XX wieku	191
6.2. Polityka rodzinna w wybranych strategiach rozwoju społeczno-gospodarczego Polski po wstąpieniu do Unii Europejskiej	194
6.3. Polityka rodzinna w krajowych dokumentach strategicznych w perspektywie do 2030 roku	201
Podsumowanie	216
Zakończenie	219
Wybrane pojęcia z zakresu polityki społecznej i rodzinnej	223
Bibliografia	233